

Avfallsnämnden

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall 2020. Inriktningsärende**FÖRSLAG TILL BESLUT**

Nämnden föreslås besluta

att uppdra åt förvaltningschefen att ta fram ett förslag till taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall för år 2020 i enlighet med detta inriktningsärende.

Fredrik Alfredsson
Förvaltningschef

Sammanfattning

Detta inriktningsärende ska styra arbetet med att ta fram ett förslag till taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall för år 2020. Taxan är differentierad och ska styra bort från system med dålig arbetsmiljö till en miljöriktig och resurseffektiv avfallshantering.

För en- och tvåfamiljshus föreslås att avgift för hämtning av hushållsavfall varje vecka höjs mer än för hämtning varannan vecka och vid hämtning var fjärde vecka höjs mindre jämfört med hämtning varannan vecka.

Beredningsavfall för verksamheter, vilket är en blandning av restavfall och matavfall, föreslås få en ökad avgift med 10 - 15% utöver den generella ökningen av avgiften i syfte att möta stadens höga ambitioner om ökad utsortering av matavfall.

Den generella taxeökningen för år 2020 jämfört med budget år 2019 är beräknad till 7% för hushållsavfall och 4% för slamavfall.

Bakgrund

Stockholms stad har enligt miljöbalken (1998:808) 27 kapitel 4-6 § rätt att ta ut avgifter för att täcka de kostnader staden har för att uppfylla sitt lagstadgade renhållningsansvar för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall.

Avgifterna får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering uppmuntras. Avgiften ska betalas enligt den taxa som kommunfullmäktige antar.

Enligt kommunallagen (2017:725) gäller självkostnadsprincipen för stadens hämtning av detta avfall. Självkostnadsprincipen innebär att verksamhetens kostnader och intäkter ska gå jämt upp inom en skälig tidsperiod. Likställighetsprincipen gäller också, vilket innebär att avfallslämnarna ska vara likställda när det gäller rättigheter och skyldigheter gentemot kommunen. Samma avgift ska tas ut för samma service.

Nuvarande taxa används tillsammans med utveckling av insamlingssystem och information till kunder som ett styrmedel för att uppnå avfallsplanens mål. Taxan är differentierad och ska styra bort från system med dålig arbetsmiljö till en miljöriktig och resurseffektiv avfallshantering. Taxan består idag av olika delar omfattande grundavgift, hämtavgift, behandlingsavgift samt tilläggsavgift. För kunder med debitering per vikt finns detta särredovisat.

Under 2018 beslutade regeringen om ett förtydligat producentansvar för förpackningar och tidningar samt obligatorisk insamling av matavfall. Enligt de nya förordningarna ska producenter samla in förpackningar och tidningar från minst 60 % av alla bostadsfastigheter vid utgången 2020. Om målen uppfylls kan det komma påverka taxan på sikt genom att en större andel övriga kostnader, som drift av återvinningscentraler och insamling av matavfall, ska bäras av en minskad volym restavfall.

Ärendet

Ekonomiska förutsättningar

En generell indexeringsuppräknings av befintliga entreprenörsersättningar har skett med 3,5% för 2020 samt med 4,0% för 2021 och 2022. Kostnader för insamling och behandling av utsorterat matavfall har ökat mer än för andra avfallskategorier på grund av ökade insamlade mängder.

I flerårsplan 2020 – 2022 föreslås att taxeintäkter för hushållsavfall under 2020 uppgår till 621,7 mnkr och taxeintäkter för slamavfall uppgår till 33,2 mnkr, vilket motsvarar en ökning av taxan med ca 7% för hushållsavfall och ca 4% för slamavfall jämfört med budget år 2019.

I flerårsplanen har inte intäkter eller kostnader medtagits för drift av stationära sopsugar i exploateringsområden, då det ännu inte är klarlagt om några aktuella anläggningar kommer vara färdigställda under planperioden. För anläggningar som exploateringskontoret idag ansvarar för, kommer dessa troligtvis drivas vidare av exploateringskontoret till dess att anläggningarna är färdigställda.

	Budget	Flerårsplan		
	2019	2020	2021	2022
Intäkt				
Taxa, avfall	580,0	621,7	665,2	711,8
Taxa, slam o fettslam	32,0	33,2	34,2	35,1
Intäkter, ej huvudmannaskap	28,4	29,3	32,4	38,7
Summa	640,4	684,2	731,8	785,6
Driftskostnad				
Gemensamma kostnader	-60,1	-59,4	-60,1	-60,0
Insamling o behandling	-387,6	-425,3	-445,2	-502,9
Återvinningscentraler/FA	-144,1	-158,0	-162,9	-186,2
Projekt matavfall	-10,6	-11,4	-12,7	-14,3
Planering o utveckling	-8,4	-8,9	-9,1	-9,0
Summa	-610,7	-663,0	-690,0	-772,4
Kapitaltjänstkostnad	-13,9	-21,3	-23,5	-31,2
Resultat	15,8	0,0	18,3	-18,0
Taxeökning, avfall		7%	7%	7%
Taxeökning, fettslam		4%	3%	3%

I flerårsplanen har en utjämning av taxeuttaget för avfall föreslagits för åren 2021 och 2022. Anledning till de ökade kostnaderna under 2022 är drifttagning av den planerade sorteringsanläggningen i Högdalen samt för ett planerat öppnande av en ny återvinningscentral vid Loudden.

En säkrare prognos över intäkter och kostnader kommer att redovisas i kommande tjänsteutlåtande för taxa avfall 2020. Osäkerhetsfaktorer som kostnader för de nya insamlingsavtalen för hushålls- och slamavfall kan medföra att prognosen behöver justeras.

Långsiktiga mål

Den generella inriktningen är att taxan för manuell hämtning av hushållsavfall höjs mer än för maskinella hämtningssystem. Detta för att tydliggöra att staden strävar mot maskinella insamlingssystem. De långsiktiga målen ska stimulera kunder till ökad utsortering av material och förpackningar, styra emot abonnemangsformer med lägre miljöbelastning samt ge kunder information om hämtningstidpunkt.

Mål för avfallshantering på 3 års sikt.

- För en- och tvåfamiljshus med enskild hämtning av hushållsavfall föreslås hämtning varje vecka öka mer jämfört med hämtning varannan vecka och hämtning var fjärde vecka.
- Kunder utan utsortering av matavfall får högre taxa på hushållsavfallet jämfört med kunder som har detta.
- Taxa för hämtning med mobil sopsug ändras från att vara volymgrundad till debitering med avgift per insamlingstillfälle kompletterat med viktavgift enligt samma princip som för botten tömning behållare idag.
- Utredda om taxa för tömning av fett- och slamavskiljare kan debiteras efter registrerad tömning och inte enbart efter abonnerad volym.
- Erbjud SMS-avisering för en- och tvåfamiljshus med hämtning av avfall varannan vecka eller var fjärde vecka samt de en- och tvåfamiljshus med matavfallshämtning. Tjänsten kan införas efter att nytt verksamhetssystem är implementerat på bolaget, vilket beräknas ske under våren 2019.
- Utvidgning av ÅVC Bromma med möjlighet att lämna trädgårdsavfall.
- Utöka servicen för avlämning av grovavfall för de kunder som inte har tillgång till bil.
- Ny ÅVC Trädgård då platsen för den befintliga anläggningen tas i anspråk av den planerade sorteringsanläggningen i Högdalen.
- Anläggande av nya ÅVCer, dels på Lövsta där Stockholm Exergi planerar bygga en ny kraftvärmeanläggning, på Loudden där en helt ny anläggning planeras samt en ersättningsplats för ÅVC Sätra.
- Hämtning av mindre mängd grovavfall vid bostad.
- Ökade kommunikationsinsatser inför start av Högdalens sorteringsanläggning.

Förslag taxa 2020

En- och tvåfamiljshus

Antalet abonnenter som idag har hämtning av hushållsavfall varannan vecka är nu fler än de som har hämtning varje vecka år. För att ytterligare styra mot längre hämtningsintervall föreslås att avgiften för veckohämtning höjs mer jämfört med hämtning varannan vecka samt att hämtning var fjärde vecka höjs mindre jämfört med hämtning varannan vecka. Vid nytecknande av abonnemang är standardvalet att hämtning av utsorterat matavfall också väljs.

Införa möjlighet till ett andra kärl för tjänsten hämtning av trädgårdsavfall.

Flerfamiljshus och verksamheter

Verksamheter med beredningsavfall, vilket är en blandning av rest- och matavfall hos restauranger och storkök, föreslås få ökad avgift med 10 - 15% utöver den generella ökningen för att styra till ökad utsortering av matavfall enligt stadens mål.

Avgift för hushållsavfall i flerbostadshus med viktabonnemang revideras i syfte att taxa blir mer styrande mot ökad utsortering av både matavfall och förpackningar.

Införa tjänsten hämtning av trädgårdsavfall för flerfamiljskunder.

För kunder med stor volym matavfall ska maskinella lösningar vara fördelaktigare jämfört med kärllhämtning.

Under flera år har taxan höjts för behållartyper som är olämpliga av arbetsmiljöskäl eller inte är utformat enligt gällande standard. Taxan föreslås höjas mer än övriga abonnemang för att fortsätta denna inriktning.

Övriga avfallsslag

Översyn kommer att ske av taxan för grovavfall, vilken är upphandlad som tjänstekoncession, för att säkerställa att entreprenörerna erhåller kostnadstäckning för utförd tjänst.

Analys och bedömning

De förslagna förändringarna av taxan för hushållsavfall sker med samma målsättning som tidigare år med en tydlig inriktning på ökad utsortering av material, främst matavfall. Ytterligare styrning av taxan kan komma att ske under kommande år.

Bilagor

1. Avfallstaxa 2019